

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Антикризове управління
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (-і)	Благун Іван Іванович, к.е.н., доц. менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+380996312526
E-mail викладача	ivan.i.blahun@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є профілактика, діагностика і подолання кризових явищ на всіх рівнях економіки.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових блоків:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи антикризового управління підприємством 2. Прикладні аспекти антикризового управління підприємством 	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою дисципліни є формування у студентів системи спеціальних знань у галузі антикризового управління; розуміння причин та закономірностей виникнення й розвитку кризових явищ (ситуацій) на рівні окремого підприємства (організації); вміння діагностувати кризове явище (ситуацію); вміння запобігти кризовій ситуації та пом'якшити можливі наслідки.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Програмні компетентності	
<p>ІК.Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>ЗК11.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК12.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>СК10.Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>СК12.Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p>	
Програмні результати навчання	
<p>ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН10.Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>ПРН16.Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.</p>	
5. Організація навчального курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		52		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий
6	073 менеджмент	3		Вибірковий
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Термін виконання
Тема 1. Кризи підприємства та завдання антикризового управління	Лекція, семінарське заняття	[5-6,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Теоретичні, методологічні й практичні основи антикризового управління	Лекція, семінарське заняття	[1-4,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Характеристика основних підсистем механізму антикризового управління підприємством	Лекція, семінарське заняття	[2-4,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Методологічні засади та практичний інструментарій діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства	Лекція, семінарське заняття	[2-6,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Основи формування антикризової програми підприємства	Лекція, семінарське заняття	[1-4,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Правові основи антикризового управління	Лекція, семінарське заняття	[1-3,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського	До наступного заняття за розкладом

			заняття	
Тема 7. Аналіз передумов та ознаки прояву кризових явищ на підприємстві	Лекція, семінарське заняття	[3-4,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Кризові явища в системі державного управління	Лекція, семінарське заняття	[2-5,8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна (100 балів протягом семестру)			Сума балів з навчальної дисципліни
	<p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами</p>			
	Поточне тестування та самостійна робота			
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання	
	Теми 1-8	Теми 1-8		
	80	10	10	
				100
Вимоги до письмової роботи	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу. Неформальна освіта може бути зарахована в розрізі однієї з тем (або декількох тем). Врахування неформальної освіти відбувається в разі відповідності назви диплома чи сертифікати про неформальну освіту з назвою теми дисципліни (або тем дисципліни).			

Семінарські заняття	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові блоки: Поточний контроль (1-30 балів). Самостійна робота (1-10 балів). Індивідуальне завдання (1-10 балів).

7. Політика курсу

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

2. Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових робіт, проходження тестування в дистанційній формі навчання, виконання індивідуальних творчих завдань.

3. Опрацювання і підготовка до дискусій з приводу матеріалу, викладеного в хрестоматіях для самостійної роботи.

4. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

5. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри.

Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

Наголошується дотримання принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій за умови індивідуального графіку роботи студента. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно графіку консультацій викладача.

8. Рекомендована література

Основна

1. Гринчуцький, В. І. Економіка підприємства: навч. посібник / Валерій Іванович Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – Рек. МОН; 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2012. – 304 с.

2. Калініченко, О. В. Економіка підприємства. Практикум : навч. посібник / Олександр Володимирович Калініченко, О. Д. Плотник. – Рек. МОН. – К. : Кондор, 2012. – 600 с.

3. Коваленко, В.В., Суганяка М.В., Фучеджи В. І. К Антикризове фінансове управління в системі суб'єктів економічної діяльності: методи та інструменти оцінювання [Текст]: монографія/ В.В. Коваленко, М.В. Суганяка, В. І. Фучеджи. Одеса:, 2013. 381 с.

4. Скібіцька Л. Антикризівий менеджмент: навч. посібн. К.: ЦУЛ, 2014.

5. 584 с. Ілляшенко С.М. Маркетингова діяльність на підприємстві / С.М. Ілляшенко // Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. – Суми : Університетська книга, 2012.

Допоміжна

6. Афанасьєва О. Б. Методологічне підґрунтя реалізації системного підходу до антикризового управління / О. Б. Афанасьєва // Вісник Академії митної служби України. Сер.:Економіка. -2011. - № 1. - С.138-144

7. Pohl, Daniela, Abdelhamid Bouchachia, and Hermann Hellwagner. "Batch-based active learning: Application to social media data for crisis management." *Expert Systems with Applications* 93 (2018): 232-244.

8. Garina, E., et al. "Management of industrial enterprise in crisis with the use of incompany reserves." *Overcoming Uncertainty of Institutional Environment as a Tool of Global Crisis Management*. Springer, Cham, 2017. 549-555.

9. Бєдринець, М. Д., and Т. М. Дєнега. "Controlling in the system of financial anti-crisis management of the enterprise." *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України* 2 (2018): 15-27.

Викладач _____

Благун І.І.